

## **SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 46/2010 vp**

**Hallituksen esitys laeiksi sosiaalihuoltolain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain ja kansanterveyslain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännösten muuttamisesta**

### **JOHDANTO**

#### ***Vireilletulo***

Eduskunta on 7 päivänä joulukuuta 2010 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi sosiaalihuoltolain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain ja kansanterveyslain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännösten muuttamisesta (HE 304/2010 vp).

#### ***Asiantuntijat***

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Anne Koskela, sosiaali- ja terveysministeriö
- sopimustoimitsija Minna Pirttijärvi, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
- suunnittelija Sari Erkkilä, Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry.

Lisäksi Suomen Kuntaliitto on antanut kirjallisen lausunnon.

### **HALLITUKSEN ESITYS**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sosiaalihuoltolain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain ja kansanterveyslain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksiä niin, että vuoden 2005 alusta aloitettu kotihoidon kokeilu voi jatkua vuoden 2014 loppuun. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä, valvontaa ja rakenteita koskeva lainsäädäntötyö on käynnistetty, minkä vuoksi kotihoitokokeilua on tarkoituksenmukaista jatkaa siihen asti, kunnes asiasta säädetään pysyvässä lainsäädännössä.

Lakien voimaantulosäännöksissä ehdotetaan myös säädettäväksi kunnan tai kuntayhtymän mahdollisuudesta irrottautua kokeilusta. Lisäksi

ehdotetaan säädettäväksi kokeilun jatkumisesta niissä tilanteissa, joissa kokeilussa mukana oleva kunta lakkaa kuntajaon muutoksen johdosta. Tällöin kokeilu jatkuisi muutoksen seurauksena muodostuneessa kunnassa, jollei tämä ilmoita sosiaali- ja terveysministeriölle irrottautuvansa kokeilusta. Kotihoitokokeilua voitaisiin jatkaa myös kunta- ja palvelurakennemuutoksessa tarkoitetuilla yhteistoiminta-alueilla tilanteissa, joissa kotihoitokokeilussa mukana oleva kunta muodostaa yhteistoiminta-alueen yhdessä muiden kuntien kanssa.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

## VALIOKUNNAN KANNANOTOT

### *Perustelut*

Kotipalvelujen ja kotisairaanhoidon kotihoidoksi yhdistämistä koskevaa kokeilua ehdotetaan jatkettavan vuoden 2014 loppuun. Jatkoa perustellaan sillä, että sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä, valvontaa ja rakenteita koskeva lainsäädäntötyö on käynnistetty ja kotihoitokokeilua on tarkoituksenmukaista jatkaa siihen asti, kunnes asiasta säädetään pysyvässä lainsäädännössä. Valiokunta toteaa, että hallituksen esitys on annettu eduskunnalle niin myöhään, että sen käsittelylle on jäänyt hyvin vähän aikaa.

Kokeilun jatkamista perusteltiin kaksi vuotta sitten muun muassa palvelurakennemuutoksen ja valmisteltavana olevan terveydenhuoltolain yhteydessä toteutettavaksi aiotuilla muutoksilla. Sosiaali- ja terveysvaliokunta totesi tuolloin, että väliaikaisesta lainsäädännöstä tulee tämänkin lain piiriin kuuluvissa kysymyksissä pyrkiä mahdollisimman nopeasti pysyvään lainsäädäntöön. Valiokunta piti pysyvän lainsäädännön aikaansaamista tärkeänä myös sen vuoksi, ettei kokeiluun enää hyväksytty uusia kuntia, mikä saattaa kokeilun ulkopuolelle jäävien kuntien osalta hidastaa hyvien käytäntöjen omaksumista (StVM 39/2008 vp).

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteita on uudistettu vähentämällä laitoshoidoa ja lisäämällä kotiin annettavia palveluja ja asumis-

palveluja. Valiokunta pitää välttämättömänä, että palveluja järjestettäessä hoitopaikan tarkoituksenmukaisuus arvioidaan yksilöllisesti asiakkaan tilanteen mukaan. Hoitopaikan valinnassa on oltava käytettävissä laitoshoidon lisäksi enemmän erilaisia tuetun asumisen muotoja. Kotiin annettavia palveluja on tarpeen kehittää koko maan laajuisesti kiinnittäen huomiota asiakkaiden tarpeiden lisäksi asiakasmaksuihin, henkilöstömitoitukseen, palvelujen kuormittavuuteen ja henkilökunnan kuulemiseen palvelujen rakenteita muutettaessa.

Valiokunta katsoo, että kokeilun toteutumista on seurattava esimerkiksi kunnille järjestettävien kyselyjen avulla. Valiokunta puoltaa kokeilun jatkamista hallituksen esityksen mukaisesti ja toteaa käsityksensä, että terveydenhuollon järjestämistä ja rahoitusta koskeva lainsäädäntö on tarpeen saada aikaan mahdollisimman pian ja että samassa yhteydessä on tarkoituksenmukaista säätää kotihoidosta pysyvällä lainsäädännöllä.

### *Päätösehdotus*

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

*että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.*

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Inkeri Kerola /kesk  
vpj. Sirpa Asko-Seljavaara /kok  
jäs. Outi Alanko-Kahiluoto /vihr  
Risto Autio /kesk  
Anneli Kiljunen /sd  
Marjaana Koskinen /sd

Håkan Nordman /r  
Päivi Räsänen /kd  
Paula Sihto /kesk  
Seppo Särkiniemi /kesk  
Satu Taiveaho /sd  
Lenita Toivakka /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Harri Sintonen.